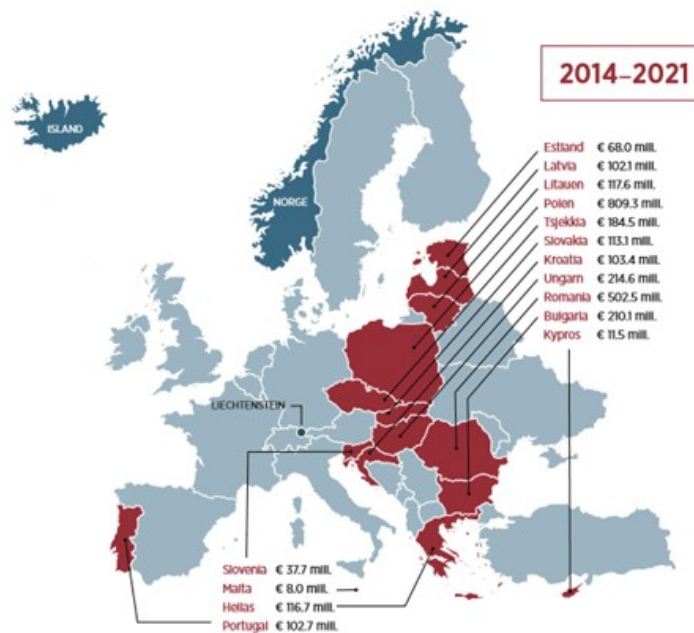

Kunnskap om EØS-midlene

Ipsos

Analyse og rapportering

November 2019

Utført av Ipsos for
Utenriksdepartementet

Prosjektinformasjon

Ipsos har på vegne av Utenriksdepartementet gjennomført en spørreundersøkelse blant et representativt utvalg i den norske befolkningen. Undersøkelsen fikk svar fra 1 007 respondenter og ble utført 18.-20- november. Svarene er vektet med hensyn til alder, kjønn og bosted.

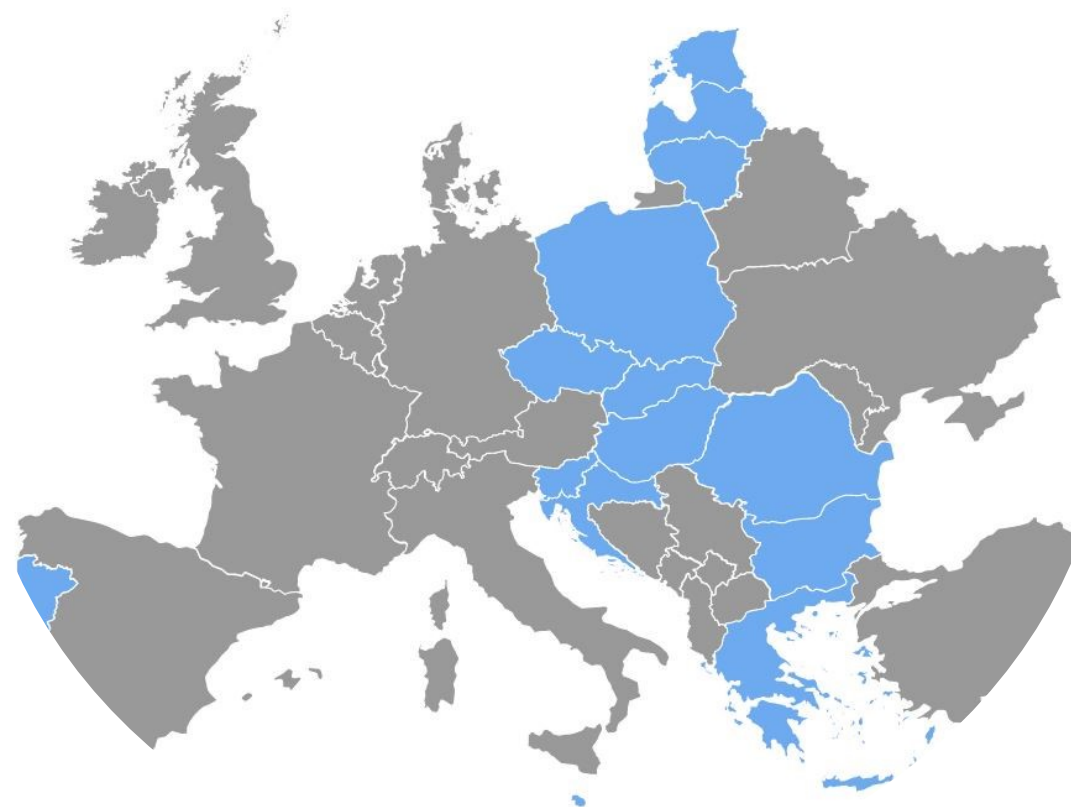
I denne rapporten er spørsmålene fremstilt hver for seg med oversikt over prosentandelene som har svart de forskjellige alternativene. Det vises også svar på bakgrunn av respondentens kjønn som er den klareste forskjellen på de fleste spørsmål. Her er andeler som er signifikant høyere eller lavere enn gjennomsnittet markert med hhv. grønn og rød farge.

Etter fremstillingen av hvert spørsmål følger en kort analyse som belyser ytterligere forskjeller basert på respondentenes bakgrunnsvariabler.

Spørsmål 1:

EØS står for Det europeiske økonomiske samarbeidsområde som Norge har vært en del av siden 1994. Har du hørt om EØS-midlene?

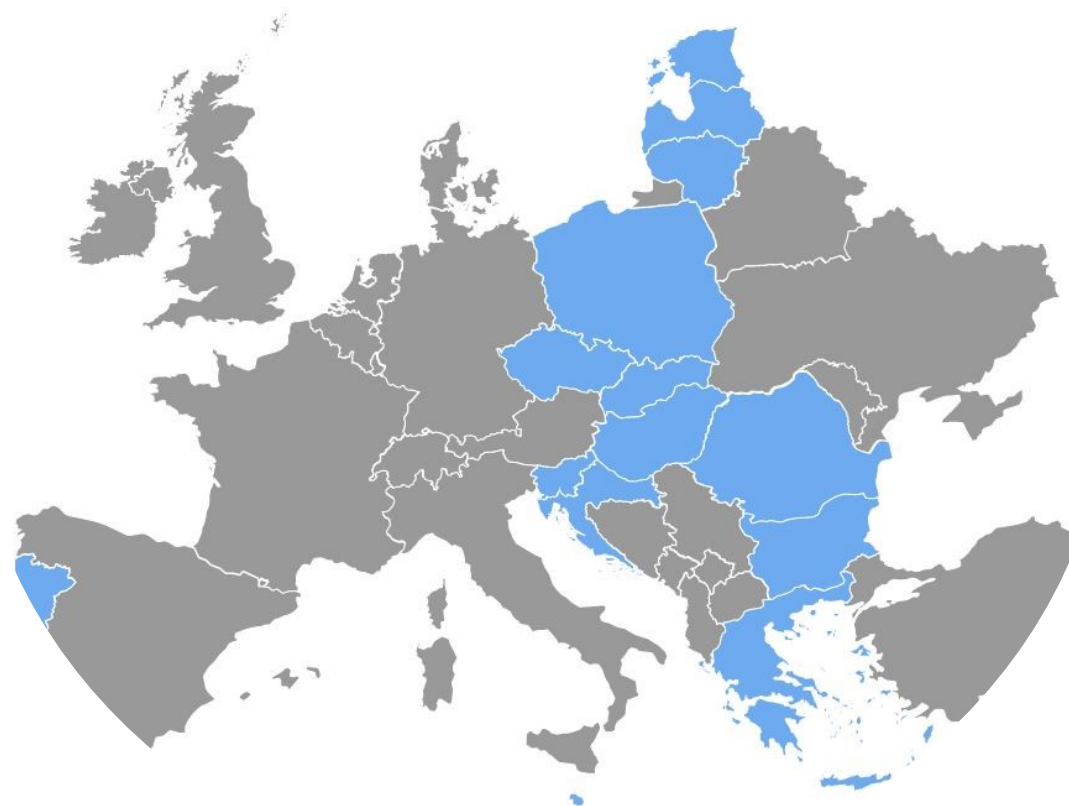
	Alle	Menn	Kvinner
☐ Ja	68 %	71 %	64 %
☐ Nei	28 %	25 %	31 %
☐ Ikke sikker	4 %	4 %	5 %

Spørsmål 2:

EØS-midlene er Norges bidrag til sosial og økonomisk utjevning i Europa. Støtten utgjør om lag 3,9 milliarder kroner i året og går til 15 land i Sør- og Sentral-Europa. Visste du at Norge gav denne støtten gjennom EØS-midlene?

	Alle	Menn	Kvinner
☐ Ja	54 %	62 %	45 %
☐ Nei	44 %	36 %	52 %
☐ Ikke sikker	2 %	2 %	2 %

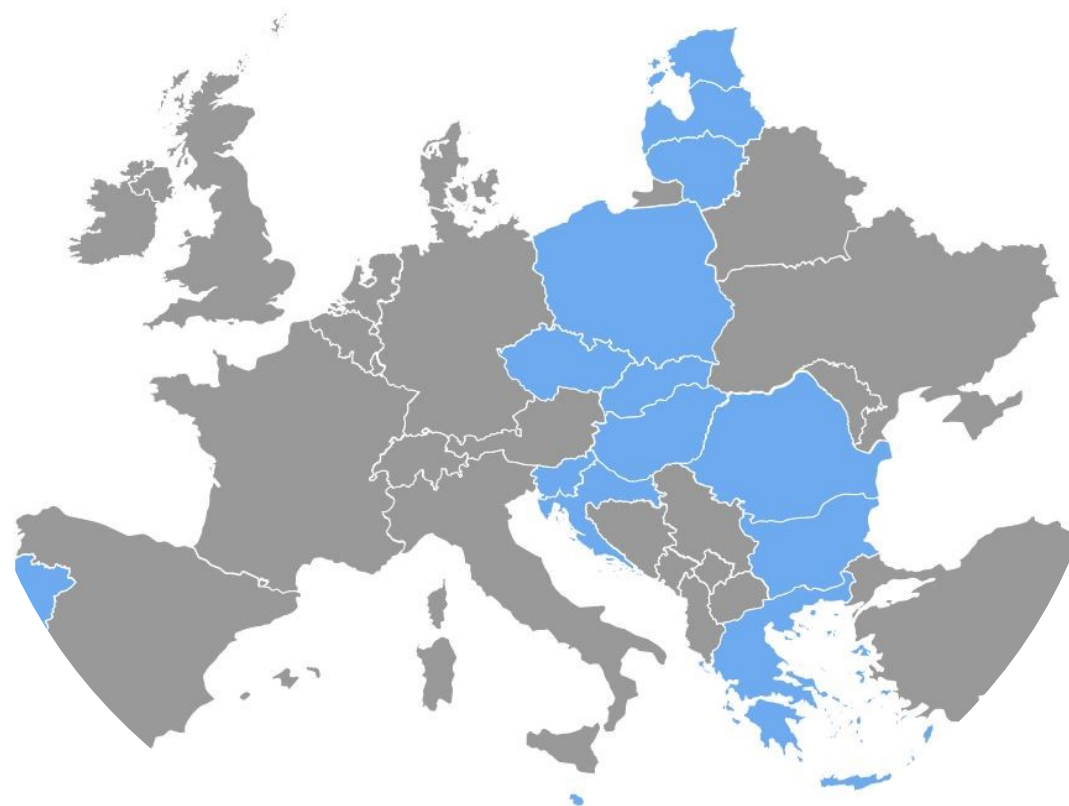

Spørsmål 3:

Gjennom EØS-midlene støtter Norge prosjekter innen områder som grønn innovasjon, forskning, utdanning, helse, miljø, klima, migrasjon, politi og kultur.

Er du hovedsakelig positiv, nøytral eller negativ til at Norge bidrar til å redusere økonomiske og sosiale ulikheter i Europa?

	Alle	Menn	Kvinner
☐ Positiv	73 %	70 %	77 %
☐ Nøytral	19 %	20 %	17 %
☐ Negativ	8 %	10 %	5 %

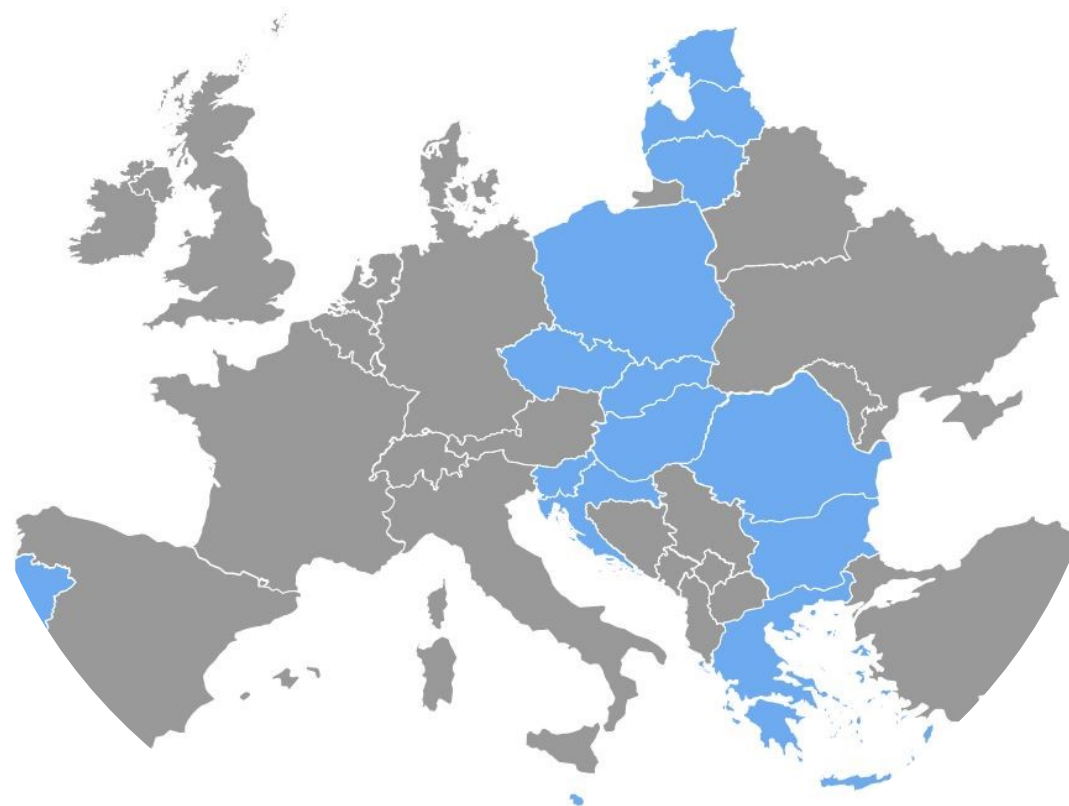

Spørsmål 4:

Norge har bidratt med EØS-midler for å redusere økonomiske og sosiale forskjeller i Europa og styrke Norges forhold til mottakerlandene i 25 år.

Mener du at dette arbeidet bør fortsette?

	Alle	Menn	Kvinner
☐ Ja	76 %	74 %	78 %
☐ Nei	19 %	18 %	11 %
☐ Usikker	9 %	8 %	11 %

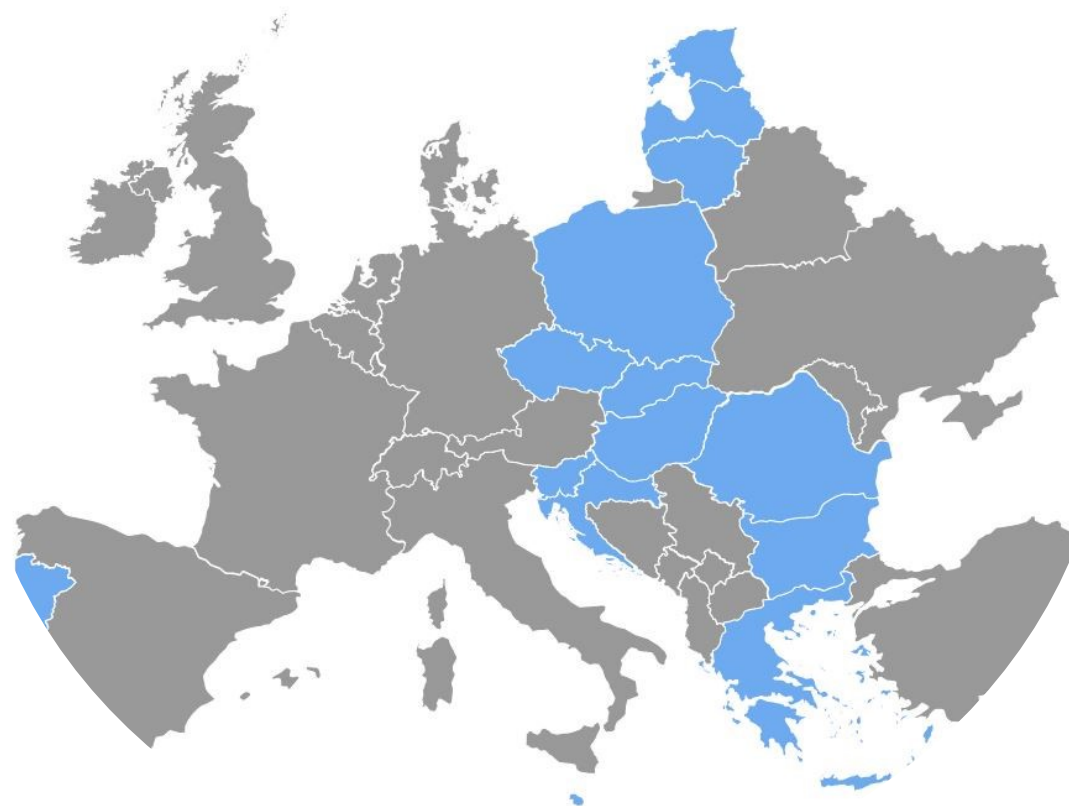

Spørsmål 5:

Kan norske aktører få støtte fra EØS-midlene til å delta i programmer og prosjekter?

Med norske aktører menes: bedrifter, forskere, studenter, fagforeninger, kommuner, frivillige organisasjoner med flere.

	Alle	Menn	Kvinner
☐ Ja	65 %	66 %	64 %
☐ Nei	8 %	8 %	8 %
☐ Usikker	27 %	26 %	29 %

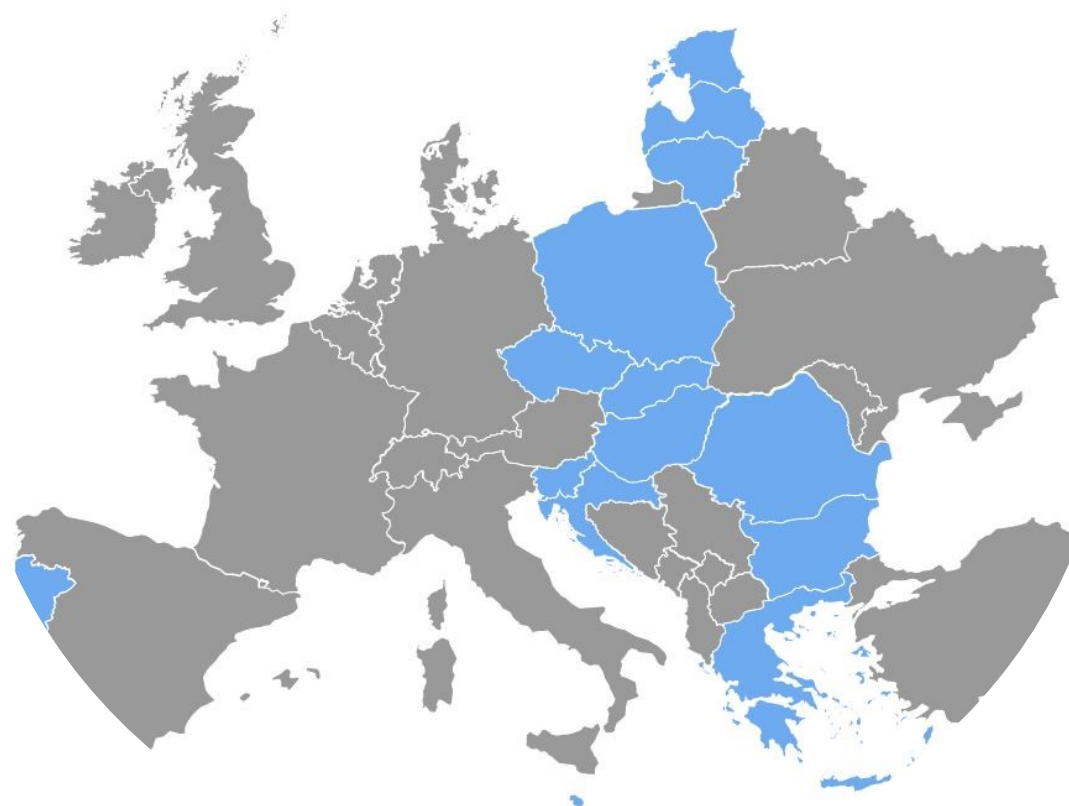

Spørsmål 6:

Norske bedrifter, forskere, studenter, fagforeninger, kommuner, frivillige organisasjoner med flere deltar i dag i en rekke prosjekter i mottakerlandene med støtte fra EØS-midlene.

Er du hovedsakelig positiv, nøytral eller negativ til at norske aktører kan delta i slikt samarbeid?

	Alle	Menn	Kvinner
☐ Positiv	76 %	73 %	79 %
☐ Nøytral	21 %	21 %	20 %
☐ Negativ	3 %	5 %	1 %

Spørsmål – undersøkelse om kjennskap og oppslutning om EØS-midlene	2008*	2014	2017	2019
1) EØS står for Det europeiske økonomiske samarbeidsområde som Norge har vært en del av siden 1994. Har du hørt om EØS-midlene? a) Ja b) Nei c) Ikke sikker	a) 49% b) 47% c) 4%	a) 66% b) 30% c) 4%	a) 65% b) 34% c) 1%	d) 68% e) 28% f) 4%
2) EØS-midlene er Norges bidrag til sosial og økonomisk utjevning i Europa. Støtten utgjør om lag 3,9 milliarder kroner i året og går til 15 land i Sør- og Sentral-Europa. Visste du at Norge gav denne støtten gjennom EØS-midlene? a) Ja b) Nei c) Ikke sikker	a) 49% b) 49% c) 1%	a) 56% b) 41% c) 3%	a) 46% b) 53% c) 1%	a) 54% b) 44% c) 2%
3) Gjennom EØS-midlene støtter Norge prosjekter innen områder som grønn innovasjon, forskning, utdanning, helse, miljø, klima, migrasjon, politi og kultur. Er du hovedsakelig positiv, nøytral eller negativ til at Norge bidrar til å redusere økonomiske og sosiale ulikheter i Europa? a) Positiv b) Nøytral c) Negativ	a) 65% b) 21% c) 14%	a) 72% b) 17% c) 9%	a) 71% b) 18% c) 9% d) 2%	a) 73% b) 19% c) 8% d) --
4) Kan norske aktører få støtte fra EØS-midlene til å delta i programmer og prosjekter? Med norske aktører menes: bedrifter, forskere, studenter, fagforeninger, kommuner, frivillige organisasjoner med flere. a) Ja b) Nei c) Ikke sikker	Ikke spurt i 2008	a) 58% b) 8% c) 34%	a) 57% b) 7% c) 36%	a) 65% b) 8% c) 27%
5) Norske bedrifter, forskere, studenter, fagforeninger, kommuner, frivillige organisasjoner med flere deltar i dag i en rekke prosjekter i mottakerlandene med støtte fra EØS-midlene. Er du hovedsakelig positiv, nøytral eller negativ til at norske aktører kan delta i slikt samarbeid. a) Positiv b) Nøytral c) Negativ d) vet ikke	Ikke spurt i 2008	a) 74% b) 19% c) 4% d) 3%	a) 71% b) 18% c) 9% d) 2%	a) 76% b) 21% c) 3% d) --
6) Norge har bidratt med EØS midler for å redusere økonomiske og sosiale forskjeller i Europa og styrke Norges forhold til mottakerlandene i 25 år. Mener du at dette arbeidet bør fortsette? a) Ja b) Nei c) usikker	Ikke spurt i 2008	Ikke spurt i 2014	Ikke spurt i 2017	a) 76% b) 19% c) 9%

*Spørsmålene var formulert annerledes i 2008.

Analyse

Kjennskap til EØS- midler

Mer enn to av tre (68 %) har kjennskap til EØS-midlene, men kjennskapen er noe høyere blant menn (71 %) og blant eldre respondenter over 60 år (78 %).

Det er også flere som har denne kjennskapen blant respondenter med høyere utdanning (72-76 % avhengig av lengde på utdanning) og blant Arbeiderparti-velgere (78 %).

Når vi så beskriver hva støtten innebærer og opplyser om at Norge gir denne støtten, så er det litt færre som er klar over dette. 54 % av befolkningen svarer bekreftende.

Her er det også flere menn som svarer *ja* (62 %) og aldersforskjellen er enda mer uttalt med at de yngste i større grad svarer *nei*. Utdanningseffekten er også lik som på forrige spørsmål.

Analyse

Holdning til EØS-midler

Når vi har kartlagt respondentenes kjennskap til EØS-midlene, så spør vi om deres holdninger til at Norge bevilger penger gjennom denne ordningen.

Her fortelles det om hva EØS-midlene går til, og vi nevner områder som grønn innovasjon, forskning, utdanning, helse, miljø, klima, migrasjon, politi og kultur. På bakgrunn av denne informasjonen spørres det etter respondentenes overordnede holdning og om denne er positiv, nøytral eller negativ.

73 % av befolkningen er positive til dette, mens 19 % er nøytrale og 8 % er negative. Igjen er det en kjønnsforskjell, og 70 % av alle menn er positive mot 77 % av kvinnene. 10 % av alle menn er også negative mot 5 % av kvinnene. Disse forskjellene er statistisk signifikante.

Det er ingen klare aldersforskjeller på dette spørsmålet, men utdanningsforskjellen vedvarer; 83 % av respondentene med høyere utdanning (over 3 år) er positive.

Analyse

Holdning til EØS-midler

Det er også vesentlig færre i Nord-Norge som er mindre positive. Her er 61 % positive og 32 % nøytrale, noe som er signifikant høyere enn gjennomsnittet.

Det er også klare politiske forskjeller på dette spørsmålet. Respondenter som ville stemt på SV, Ap, MDG, Krf og Høyre er vesentlig mer positive (ca. 90 % positive i gjennomsnitt) enn velgere fra Senterpartiet (52 % positive) og Frp (29 %).

Analyse

Norges rolle og støtte

De samme mønstrene i bakgrunnsvariabler utmerker seg på spørsmål om Norge bør fortsette arbeidet som ligger i å støtte prosjekter som søker å redusere økonomiske og sosiale forskjeller. Her mener 76 % at arbeidet bør fortsette og 14 % at det ikke bør det, men 9 % er usikre.

18 % av alle menn er negative mot 11 % av kvinnene, og forskjellene fra gjennomsnittet er signifikant. Det er ikke samme forskjell på de to andre svaralternativene.

Det er også klart flere av de yngste respondentene (15-24 år) som er positive (87 %) sammenlignet med de eldste (60+ år, 71 %).

Oslo-borgere og respondenter med høyere utdanning (over 3 år) er også mer positive enn gjennomsnittet (85 %).

De politiske forskjellene er også samme som på forrige spørsmål, og velgere fra Rødt (60 %), Senterpartiet (58 %) og Frp (49 %) er mindre positive enn andre.

Analyse

Norges rolle og støtte

65 % svarer bekreftende på at norske aktører kan motta støtte via EØS-midlene. 8 % svarer nei, mens 27 % er usikre. Her er det ingen forskjeller på bakgrunnsvariabler.

Det er heller ikke veldig klare mønstre i svarene på oppfølgingsspørsmålet om hva respondentens holdning til at norske aktører kan motta støtte. 76 % er positive, 21 % er nøytrale og 3 % er negative.

Blant disse så er det flere menn enn kvinner som er negative (5 % vs. 1 %). Det er også flere med høyere utdanning (over 3 år) som er uttalt positive (85 %).

Forskjeller på politisk preferanse er også noe mindre uttalt, men Arbeiderparti-velgere er mer positive enn andre (85 %) og Frp-velgere er mindre positive (59 %).

